

Organ: REK-gruppen

Tid: 2023-06-12

Plats: Hybridmöte (Microsoft teams/Konferensrum Jupiter)

Närvarande:

Jeanette Norberg Socialtjänsten, Malå kommun
Nina Grenvall Skolkurator, Malå kommun
Maria I Larsson Verksamhetsansvarig Kultur och Fritid, Malå kommun
Viveka Eliasson Elevhälsochef/Rektor, Malå kommun
Daniel Burman, Folkhälsosamordnare, Storuman/Malå kommun
Karolina Hugosson Miljö och Bygg Malå kommun
Dan Berglund Integration, Malå kommun

Lena Selin Svenska kyrkan
Ewa Öström Öberg Kommunpolis Malå
Pär Lindberg Gruppchef Polisen Skellefteå/Malå
Åsa Johansson RF-SIUS Västerbotten

Ej Närvarande:

Steffan Lundgren Verksamhetsansvarig Fritid och Service, Malå kommun
Ethel Cavén Integration, Malå kommun
Gunilla Bottke Fritidsgården Kosmos Malå kommun
Pauline Hedström Företagarna Malå Kommun
Peder Andersson Områdespolis Malå

Adam Linder Malå IF

Rebecka Lindahl, T.f. verksamhetschef Malå Hälsocentral

§23 Återkoppling REK-gruppen 230419

Ordningsstörning på butik (ICA) - Har efterfrågat vem man ska kontakta vid liknade händelser. Folkhälsosamordnare har undersökt detta och kommunen kan ej bistå med väktare samt att det inte ingår i räddningstjänstens uppdrag. Handlare måste själva etablera kontakt med vaktbolag för att se över möjligheter kring väktare i butik.

Polisen hänvisar att man ska ringa om det uppstår en liknade situation, 114 14 och om det är akut skall man alltid ringa 112, om det finns fara för liv och hälsa.

Lagning – Det finns indikationer att det förekommer lagning till minderåriga. Därför har REK-gruppen planerat ett flertal antilagningskampanjer. Antilagningskampanjen den 28april kunde ej genomföras på grund av sjukdom.

ANDTS enkät Nilaskolan – Planeras att genomföras under v.37 – v.40 i åk 7 – åk 9. Nytt för i år är att vi kommer skicka ut enkäten själv och sen dela data med Norsjö kommun. Detta för att lättare ta ut statistik och jämför olika faktorer.

Fotbollsskola Malå IF – Ingen fotbollsskola planerad i år.

Riskområden – Folkhälsosamordnaren har sammanställt områden som skickas till Polisen inför sommaren. Platserna som är markerad är där det brukar finnas sig barn/ungdomar och har blivit utsatt för skadegörelse. Områden det gäller är:

Torget, Skolområdet, Området runt Busstation området runt idrottsanläggningarna (Fotbollsplan/Ishockeyplan), området runt Tjamstabacken, området runt nolviken/solvik. Utsiktstornet samt camping i Malå.

Tillsyn Malå kommun/Polisen Skellefteå – Tillsynsbesök har gjorts hos handlare den 5 maj. Detta upplevdes som positivt både av kommun och handlare.

Skolavslutning – Folkhälsosamordnaren har ordnat priser till skolavslutningen som ordnas av åk 8-åk 9 med hjälp av fritidsgården Kosmos. Åk 8 och Åk 9 har beviljat arrangörstöd för att kunna arrangera skolavslutningsevenet. Temat är Grease och man kommer hålla till utomhus vid Malåborg. Mellan 19.00 – 21.00 är det för mellanstadiet och från 21.30 är det upp till 18år. För att komma in på området måste man blåsa grönt i en alkoholmätare. Utifrån tidigare erfarenheter så brukar det dra många ungdomar, nästa alla som går på skolan.

Malå församling kommer ha en pedagog ute vid skolavslutningen.

§24 Kommande aktiviteter

Folkhälsosamordnaren informerar om planerade aktiviteter till hösten:

- Föreläsning Romansbedrägeri samt information om bedrägeri.
Målgrupp: Seniorer
Plats & Tid: Hotell Tjamstan. 10.00 – 11.30 tisdagen den 5 sept.
Genomförs av: Folkhälsosamordnare tillsammans med Kommunpolis
- Trygghetsvandring
Målgrupp: Medborgare i Malå
Plats & Tid: Eventuellt v27. Tid och plats meddelas senare
Genomförs av: Folkhälsosamordnare, Kommunpolis tillsammans med andra kommunala aktörer och civilsamhället.
- Föreläsning Sociala medier
Målgrupp: Barn och Unga, Nilaskolan
Plats & Tid: Hösten -2023 (Planering pågår)
Genomförs av: Skola tillsammans med RF-SISU
- Föreläsning Rasism medier
Målgrupp: Barn och Unga, Nilaskolan
Plats & Tid: Hösten -2023 (Planering pågår)
Genomförs av: Skola tillsammans med RF-SISU

§25 Lägesbild April - Juni

Folkhälsosamordnaren informerar om den digitala lägesbilden.

Har inget att rapportera för perioden: 15 svar

Rapporterade händelser: 4 svar (Ärenden 2 ordningsstörningar, 1 ungdomsrelaterad, 1 ungdomsrelaterad/ANDTS*).

*Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak, Spel

- April: Ordningsstörning på Ica butik. Ärendet har tagits upp vid förra REK-mötet 230419. Vid återkommande ärende ska butiksinnehavare ta kontakt med Polis 11414 eller 112. Väktare kan vara en lösning.
- Maj: Ordningsstörning på Camping. Skadegörelse/Stöld på Camping Nölviken, oklart när. Kostnad för skadegörelsen: Ca 13.000kr. Ärendet är polisanmält.
- Maj: Ungdomsrelaterat. Misshandel på skolgård av elev, kvällstid. Polis kom från Lycksele. Ärendet är polisanmält.
- Maj: Ungdomsrelaterat/ANDTS* Ungdomar håller till och brukar E-cigaretter/röker/snus vid Busstation vid raster. Busstation har varit utsatt för skadegörelse tidigare och varit stängd.

Skolan har bussvakter som har ett rullande schema i syfte att ha bussvakter när elever kommer till och åker från skolan. Skolan har dock ej möjlighet att vara där på rasterna. Det förekommer även oroligheter på en busslinje där skolan är inkopplad.

Folkhälsosamordnare tar med frågan angående busstationen vidare för att se vilka åtgärder som kan vitas. Detta återkopplas till nästa REK-möte.

§26 Anmälda brott perioden april – maj

Folkhälsosamordnaren informerar om anmälda brott som skickas via kommunpolis

Typ av brott (April)	Antal anmälningar	Typ av brott (Maj)	Antal anmälningar
Tillgrepp	3	Bedrägeri	1
Bedrägeri	2	Våldsbrott	1
Våldsbrott	1	Trafikbrott	1
Trafikbrott	1	Övrigt brott	2
Övrigt brott	2	Ej brott	2
Ej brott	1		

Gruppchef vid Polisen tillägger:

- April och Maj Har varit en lugn period rent statistiskt men Polisen märker av att det är oroligt bland ungdomarna, till exempel så förekommer bland annat buskörning och förtäring av alkohol.
- Narkotikabrott finns ej representerade i anmälda brott men Polisen vet att det har begåtts under tidsperioden men alla brott anmäls inte. Polisen jobbar aktivt mot narkotikabrott. En metod som kan vara användbar är så kallade nosspanare där Polis utbildar hundägare i att upptäcka saker som kan röra sig om narkotikabrott eller annat brott.
- Det är mycket som pågår just nu som tar mycket resurser i anspråk.
- Den grova brottsligheten börjat etablera sig i Västerbotten, där Umeå är ett exempel.
Det är viktigt att informera om detta och sprida informationen eftersom barn och unga riskerar att rekryteras in i brottslighet.
Tillvägagångssättet är att personer bjuder på saker och försöker bli kompisar med yngre barn och unga som i nästa steg kan göra ärenden.
- Rättegången kring de åtalade för mordet i Malå har startat, där fyra personer står åtalade.

Skolan vill gärna att Polis kommer och informerar om deras lägesbild kopplat till rekrytering av barn och unga samt buskörning och förtäring av alkohol vid föräldramöte eller liknade. Skola och Polis samtalar om detta och planerar in detta. Återkopplas vid nästkommande REK-möte kring planering.

Folkhälsosamordnaren meddelar att man förbereder en intresseanmälan angående uppstart av Nosspanare i Malå. Återkopplar vid nästa REK-möte.

§27 Verksamheterna informerar

Socialtjänsten:

Det förekommer att ungdomar får tag i hembränt, oklart vart de får tag i detta.

Kultur och fritid:

Måndagen den 4 september bjud organisationer, företag och kommun in till föreläsningen: Att förebygga diskriminering i din organisation. Föreläsningen kommer ske på Malå bibliotek måndagen den 4 september klockan 18.00. Det är gratis att delta.

Skola:

Tobaksfri Duo fungerar inte som det ska. Svårt att få veta vem som deltar då elever anmäler sig digitalt. Förut var det prisutdelning i kyrkan. Folkhälsosamordnare kollar upp.

Orosmöte tillsammans med Polis och Socialtjänst genomförd tillsammans med aktuella vårdshavare. Har varit händelser efter det men socialtjänst är inkopplad i ärendet.

I övrigt finns inget annat att tillägga

§28 Folkhälsosamordnaren informerar

- **E-cigarett och Nikotinsnus och dess påverkan på Tandhälsa 28e april Lycksele:**

Användning av E – cigaretter (Vape) och Nikotinsnus (Vitt snus) ökar lokalt, i länet samt i riket. Det finns indikationer att elever så lågt som i åk3 använder E-cigarett.

Idag finns ca 8000 olika smaker av nikotinsnus. Bland annat så har det lanserats ett gamingsnus som innehåller Taurin, Nikotin och Koffein för att attrahera mer killar att börja snusa nikotinsnus. Ungdomar köper oftast fler olika smaker för att göra en blandning av olika smaker.

Tobaksbolagen reagerar kraftfullt mot det inlägg som Region Västerbotten gjorde i media, där det man trycker på att informationen som Regionen ger ut är felaktig och missvisande samt att tobaksbolagen försöker tona ner de skadeverkningarna som e-cigarett och nikotinsnus har.

Swedish Match ägs nu av Phillip Morris. Detta medför större marknadsföringskampanjer och sett till en global utveckling så har användning av nikotinsnus har börjat öka i andra länder, t ex Frankrike och USA.

Tobaks- och nikotinprodukter samt sötad läsk/energidryck påverkar individens tandhälsa negativt. Bland barn utan kariessjukdom (15åringar) så ligger Malå med 63% näst bäst till i länet. 27% av 15åringar i Malå hade problem med kariessjukdom enligt statistik från 2020.

- **Fyrlänskonferens Östersund 30–31 maj – Fokus illegal handel med alkohol, tobak och narkotika.**

Sverige följer den internationella prisbilden på narkotika, både gällande gatupriser och grossistpriser. Inflation och krig har ej påverkat priset nämnvärt. Detta enligt C.A.N (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) som följt prisutvecklingen sen 1980.

Tullen ser en ökad försäljning via digitala kanaler, och man använder främst post och kurir. Det är främst smuggling av läkemedel som ökar i omfattning via post och kurir men även annan narkotika ökar i omfattning.

Tullens beslag ökar i omfattning, främst kokain, cannabis, amfetamin där fjolårets rekordbeslag har slagits redan i maj 2023. Även beslag av narkotiska tabletter ökar. Totalt uppskattar Tullen att ca 150 ton narkotika smugglas in i Sverige årligen. De kriminella nätverken använder Sverige

som ett transitland, dvs att narkotika paketeras om och skickas vidare ut i Europa. Många transporter på väg till Sverige stoppas i andra länder.

Skjutvapen och start/gasvapen och explosiva varor omhändertas i större omfattning än tidigare, främst explosiva varor i form av bengaler som används på fotbollsmatcher i Sverige.

Företag och privatpersoner drabbas i större omfattning av smugglare då nätverken använder vanliga adresser då man smugglar in gods i landet för att sen ändra adress innan leverans.

En ny postlag har trätt i kraft 2 januari 2023 som ger aktörer möjlighet att bryta sekretessen och lämna uppgifter som rör misstanke om brott till brottsbekämpande myndigheter. Tullen och Polisen har tillsammans med Länsstyrelsen tagit fram metoden *Tillsammans mot illegala försändelser* i syfte att stärka samverkan mellan Tull, Polis och

Ekobrottsmyndigheten informerar ser en ökning av ekobrott i de nordligaste länen samt indikationer på att kriminella nätverk etablera sig i högre omfattning än tidigare i de nordligaste länen.

- **Det goda samtalet v.45 – Här finns jobben.**
Linnea Claeson kommer till Malå onsdagen den 8e november 18.30. Evenemanget är kostnadsfritt. Linnea kommer att föreläsa om Civilkurage, Jämlikhet och Respekt utifrån det som kom fram med det goda samtalet 2021.
- **Folkhälsorådet 230515**
  - Region Västerbotten och Länsstyrelsen Västerbotten kommer till Malå den 14 juni för att prata om kommunens folkhälsoarbete. På mötet kommer representanter från kommun och Malå hälsocentralen att delta.
  - Kriskort "Mår du dåligt" har tryckts upp och kommer delas ut på olika platser/verksamheter runt om i Malå. På baksidan av korten finns telefonnummer som gäller för medborgare i Malå.
  - Det håller på göras en översyn av hjärtstartare på kommunala arbetsplatser i syfte skapa en tryggare arbetsmiljö och närhet till hjärtstartare när behov uppstår.
  - MENI AB har en ny ordförande som kommer delta på kommuns folkhälsoråd.
  - Malå Hälsocentral har en ny tillförordnad verksamhetschef.
  - Planering av Psykeveckan v.45 pågår tillsammans med Hjärnkoll Västerbotten och Studieförbunden Vuxenskolan och ABF mitt i Lappland.
- **Fullkoll.nu**
Folkhälsosamordnaren informerar om Länsstyrelsens nya hemsida fullkoll.nu som riktar sig till vårdnadshavare och professioner. Här finns information och material för att jobba förebyggande med ANDTS* frågor.
* Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak och Spel

- **Våldsprevention i Glesbygd**

Malå kommun är antaget av Länsstyrelsen Västerbotten att delta i metoden Våldsprevention i Glesbygd. Varje kommun ska ha ett kommunteam samt att varje kommun ska skriva en överenskommelse i september. Folkhälsosamordnaren kommer leda kommunteamet i Malå tillsammans med HR-strateg, Socialtjänst, Fritid och Skola. Även Polis och Malå sjukstuga erbjuds att delta i kommunteamet. Även andra aktörer kan bli inbjudna.

En första kommunträff kommer se i augusti för att gå igenom förväntningar och om det finns några frågetecken.

Därefter startar första blocket i november 2023 med kunskapshöjande insatser.

Storumans kommun kommer också jobba med Våldsprevention i Glesbygd där Folkhälsosamordnaren kommer leda Storumans kommunteam.

§29 Övrig

Folkhälsosamordnaren informerar att kommunens brottsförebyggande arbete så som samverkansavtal, medborgarlöfte och mötesanteckningar från REK-gruppen finns sammanställda på Malå kommun – Brottsförebyggande arbete

§30 Nästa möte

Nästa möte är 23 aug 13.30 – 15.00 (Hybridmöte på plats eller digitalt)

Kommande möte 29e november 13.30 – 15.00 (Hybridmöte på plats eller digitalt)

§31 Mötet avslutas

Folkhälsosamordnare Daniel Burman Malå kommun